

כ"ה

כ"ה - תש"פ

נשא את ראש בני גרסון גם הם מה לשון גם הם וכו' ע'
 לא ישא ראש כמו בני קסת והנה בני ונכרי לא
 כח"צ נשיאות ראש כבר כתבתי צווק"א כי שלשה בני לוי
 בהם עורוויים כל אשר אירע לישראל כי קסת הוא על
 זמן קסת ישראל וישראל ונקדשם וה' עמם והיינו קסת
 לשון קסת לוי יקסת עמים וכו' עמם קסת צדקתו של
 עולם ילכך כלכר לחר וצדקתו הצדקה ודציקות ועמאל
 חוקפו וגזכותו של אל חנכם גרסון צומו שמגורשים וצבים
 גלו ועל שולחם אציהם צו"ה מלכז עורוויים צמקס
 קבצו כשהם שומעים לחכמים שצביהם כלכח"צ בכל
 מקום מוקטר ומוגש לשני ומנה טהורה ודקרו חז"ל אלו
 ח"מ שצבצב עמוקים צחורה כאלו הקריצו כל הקצבות
 והיינו בני גרסון לזני לזון עורוויים כמו צהר הלצון
 (וכמו שדקרו חז"ל לצון עמלצין עורוויים של ישראל)
 ע"י ששומעים פי חכמים ואמר כשא בני קסת לנשפוחתם
 לזית אצותם שיעסיך ראש כשומעם לזית אצותם הכאזונים
 ואצות העולם ואמר כשא כשא בני גרסון אעפ"י שהם
 עורוויים בגלות מ"ו חס"י מחילה של צדק חינו ופסקת
 וכשא גם הם לזית אצותם כמו בני קסת, אך ונכרי הם
 דורו של שגד רח"ל אשר נכרו חיים ציבורין קשים וכו' ו
 מחלי כל חולי עכס אשר לא כתובה סבלו ושם סכני מוסי
 ונסו מאחליהם ונחולות הסבלו לעוף השמים צו"ה ואין
 צרי יכולה לעמוד צומחלם (כמו שאחז"ל דורו של שגד
 אין צרי יכולה לעמוד צומחלם) ועם יאמר חל"ס
 קשא ראשם לזית אצותם הלא אצותם טפלים להם הם
 גדולים מהם ככלע"ד:

את עבודת משפחות הגרשני לעבוד
 ולמשא (ה, ד). יש לומר דמרומו
 כאן הענין של עסק התורה בגלות, דעיינ
 בחתם סופר כאן (במרת משה) שאומר דג'
 בני לוי מרומוים בהם כל אשר אירע לישראל,
 כי קסת הוא על זמן קהילת ישראל בארצם
 ומקדשם וה' עמם והיינו קסת לשון קהילה,
 וגרסון מרמו זמן שמגורשים וגלו מעל
 שלחן אציהם. ומררי, הוא דורו של שמד רח"ל
 אשר מררו חיים וכו' ע"ש.

ועיינ באור החיים הקדוש (מנה ס, ד)
 דגאולה האחרונה תלוי בזכות משה,
 ולזה נמארך הגלות כי כל עוד שאין עוסקים
 במורה ובמנוות אין משה חפץ לגאול עם
 צטלים מן התורה ע"כ.

ואירתא צע"ז (ה): תנא דבי אליהו לעולם
 ישם אדם עלמו על דברי תורה
 כשור לעול וכחמור למשא, דזהו הדרך לעסוק
 במורה בכל הכוחות ואלו הוא נושא משא
 כד, וזה מרמו המו"ק, זאת עבודת
 משפחת הגרשני, דעל הזמן שכלל ישראל
 מגורשים בגלות, העבודה היא לעבוד ולמשא,
 נריכים לעסוק בדברי תורה כשור לעול
 וכחמור למשא, וכמו שאומרים צפיט צימים
 הנוראים: העיר הקודש אין לנו שיעור רק
 התורה הזאת.

משרשי המצוה. לפי שבהודאת העון בפה
 תתגלה מחשבת החוטא ודעתו,
 שהוא מאמין באמת, פי גלוי וידוע לפני
 האל ברוד הוא כל מעשהו, ולא יעשה
 עין רואה פאינה רואה, גם מתוך הזכרת
 החטא בפרט ובהתנחמו עליו יזהר ממנו
 יותר פעם אחרת לכל יהי נכשל בו, אחר
 שיאמר בפיו כזו וכזו עשיתי ונספלתני
 במעשי יתנה נגדר שלא ישוב לעשות כן,
 ומתוך כך ירצה לפני בוראו ברוד הוא.
 והאל הטוב החפץ בטובת בריותיו הדרריכם
 בדרך זו יזכו בה.

מדיני המצוה. מה שאמרו וכוונם לברכה
 (תענית טז, א) שהתשובה היא שיעזוב
 החוטא חטאו ויסירו מלבו ומחשבתו
 ויגמור בלבו שלא יעשה כן עוד. פדכתיב
 (ישעיהו נה ז) יעזב רשע דרכו ואיש און
 מחשבתיו. ואחר כך יתודה עליו. כלומר
 שיאמר דברי התשובה בפיו, שנאמר (שמות

לוי

תורה סופר תורה

לוי

ולפי שבאה מצוה זו של ודוי עם חיוב
 הקרבן, כמו שכתוב בפרשת ויקרא
 דכתיב שם (ה ו) והביא את אשמו וגו,
 שפא יעלה במחשבה שאין הודוי לבדו
 מצוה בפני עצמה, אלא מהדברים הנגדרים
 אחר הקרבן, על כן היו צריכים לבאר
 במבילתא שאינו בו, אלא מצוה בפני
 עצמה היא. וכן אמרו שם יכול בזמן
 שהם מביאין? מתודין, ומנין אף בזמן
 שאין מביאין שנאמר בני ישראל והתודו.
 כלומר שהקבלה באה לדרש כן. ועדין
 הייתי אומר, שאין הודוי אלא בארץ,
 כלומר אף על פי שמתודין בלא קרבן,
 מכל מקום שלא יתנה חיוב הודוי אלא
 בארץ, כי שם עקר הכפרה, ושם הקרבנות,
 ועקר הכל בה. מנין אף בגליות? דכתיב
 (שם כו ט) והתודו את עונם ואת עון
 אבותם. כלומר עון אבותם שחטאו וגרשו
 מן הארץ. וכן אמר דניאל בחוזה לארץ
 (ט ז) לך יי הצדקה ולנו בשת הפנים
 ביום הזה. הנה התבאר שהודוי מצוה
 בפני עצמה, ונותג בכל מקום. ואמרו גם
 כן בספרא (אחר ד ו) והתודה זה ודוי
 דברים.

(1)

האם על הרופא לייעץ לאלכוהוליסט לקבל עליו נזירות

1 | **שאלה** חולה הגיע לפני רופא, הוא בדק אותו ומצא שהכבד שלו פגום מאוד, לאחר בידור התברר שהוא מכור לטיפה המרה "אלכוהוליסט" כרוני, וכמו כן יש לו גם בעיה בשלום בית, מאחר ואשתו רצתה להתגרש ממנו. הרופא הסתפק, האם ראוי לייעץ לחולה לקבל על עצמו נזירות. כדי שהדבר יעזור לו להיגמל מן היין? דמצד אחד הדבר יעזור לו, מצד שני נאמר במסכת נדרים דף י ע"א אמר אביי שמעון הצדיק ורבי שמעון ור' אלעזר הקפר, כולן שיטה אחת הן דנזיר חוטא הוי... דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באינו נפש חטא זה, אלא שציער עצמו מן היין, הרי שהנזירות היא דבר לא טוב, ועל כן לא ראוי לרופא לייעץ לו זאת?

(4)
 178
 947
 331

11 | **תשובה** נאמר בתורה איש כי יפליא לנדור נזיר להזיר לה' (במדבר ו ב), וב"ש"י כתב למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. ויש לשאול כיון שכך מדוע אמרו בנדרים דף י ע"א שנזיר חוטא נקרא?

16 | **בשאלה** זו דן בבאר שבע בסוטה (דף כ ע"א), ותירץ בכמה אופנים וז"ל: ושם י"ל דרבי סבר הא דכתיב מאשר חטא על הנפש אינו רוצה לומר שציער עצמו מן היין, דהא האי קרא בנזיר טמא כתיב, ואף על גב דהגמרא בפרק קמא דנדרים פריך זה ותירץ משום דשנה בחטא הוא, רבי לא סבירא ליה הכי אלא כשמעון הצדיק, דאמר התם דוקא נזיר טמא הוא שנקרא חוטא, ולא משום דמצער עצמו אלא משום דמתחרט.

26 | **ועוד** י"ל דאפילו לרבי אלעזר הקפר דאמר דאפילו נזיר טהור אקרי חוטא, מכל מקום מצוה לידור משום שהמצוה רבה על החטא, מידי דהוה אמתענה תענית חלום בשבת (תענית דף יב ע"ב, ע"י תוס' ע"ז דף לו ע"א ד"ה מתענין לשעות), דיש עבירה שמתענה בשבת שהרי צריך לישב בתענית למחרת השבת לכפר על שהתענה בשבת, ואפילו הכי מצוה להתענות בשבת לבטל החלום משום שהמצוה גדולה מן העבירה, [כ"כ התוס' נזיר דף ב ע"ב ד"ה ואמאי, וב"ק דף צא ע"ב ד"ה אלא שציער]...

31 | **ועוד** י"ל, דהא דקאמר הכא יזיר עצמו מן היין, אינו רוצה לומר בנדר כנזיר דכתיב בקרא, אלא רצה לומר יפרוש עצמו מן היין בלא נדר כדי שלא יבא לידי קלקול כסוטה, דכשם שהמים בודקין אותה כך המים בודקין אותו, כדתנן לקמן (דף כו ע"ב), כל זה למדתי מדברי התוספות.

36 | **ונ"ל** דבלאו הכי צריך אתה לומר דיזיר לאו דוקא נזירות אלא ימעט השכרות, דאם לא כן קשה דהא בפרק אף על פי (כתובות דף סה ע"א) תנא כוס אחד יפה לאשה, שנים ניוול הוא, שלשה תובעת בפה, ארבע אפילו חמור תובעתה בשוק ואינה מקפדת, אמר רבא לא שנו אלא שאין בעלה עמה, אבל בעלה עמה לית לן בה, עכ"ל.

לפי"ז בעניננו הבעל לא חטא כיון שהוא היה אלכוהוליסט כרוני, וקבלת הנזירות שלו היתה לתועלת, ומצוה רבה עשה, כי אחרת היה נכשל בשתיית יין, והיה חוזר לשיכרותו.

41 | **תשובה** נוספת לשאלה אפשר לרבונו הנצי"ב על הפסוק (שם יא) וכיפר עליו מה שחטא על הנפש. וכתב הנצי"ב בהעמק דבר: אחר שכתוב

(7)

שפירש עצמו מן היין, ואם לא אירע לו זו הסיבה לא היה נקרא חוטא על הנפש, שהרי כדאי הוא להזיר עצמו מן התענוג הגשמי כדי להשיג תענוג רוחני של דביקות בה', אבל אחר שאירע לו באונס זו הסיבה, אות הוא שאינו ראוי לכך, וא"כ בחנם ציער עצמו מן היין וביקש דבר שגבוה מערכו, עכ"ל.

5
pe

מבואר ברכנו הנצי"ב שרק אם נטמא נחשב חוטא, מפני שאז נתברר שהוא לא היה ראוי לקבל על עצמו נזירות, אבל אם לא נטמא, מצוה קעביד, וא"כ יפה עשה הרב שיעץ לו להיות נזיר והבעל עמד בזה והציל משפחה שלימה בישראל.

אולם מצד שני, מבואר בנצי"ב שרק מי שקיבל עליו נזירות כדי להשיג תענוג רוחני של דביקות בה', עליו אפשר לקרא שאינו חוטא, אבל מי שקיבל עליו נזירות כדי שלא יכשל בשתיית יין, אולי יש לומר שימצא דרך אחרת כדי להפריש עצמו, וכנ"ל. ורק אם אין דרך אחרת מסתבר שמצוה קעביד.

והנה כתב הרמב"ם (פ"ב מניחות ה"כ): נזירות נוהגת בפני הבית ושלא בפני הבית, לפיכך מי שנדר כנזיר בזמן הזה, הרי זה נזיר לעולם, שאין לנו בית כדי שיביא קרבנותיו במלאת ימי נזרו, עכ"ל.

לאור זאת בזמן הזה אם קיבל על עצמו נזירות, הוא יצטרך להישאר נזיר עולם, אכן אף זה עדיף מלגרש את אשתו, שהמזבח בוכה עליו וילדיו יהיו כיתומים, וקל יותר להיות נזיר עולם.

ולמעשה עדיף שישבע שלא ישתה יין לשנה, וזה עדיף מאשר להיות נזיר עולם. ואע"פ שצדיקים לא נשבעים כמבואר בנדרים דף ט ע"א, ככהאי גוונא שהוא אלקוהוליסט מצוה לו לעשות כך, ככל הנשבעין לקיים את המצוה.

לסיכום: יפה יעשה הרופא אם ישביע אותו, שלא ישתה שנה יין.

"ישא ה' פניו אליה וישם לה שלום" (ה. כז)

"וא"ר אלעזר, גדול השלום, שאפילו ברכת כהנים חותמת בו, שנאמר "וישם לך שלום". ואף לעולם הבא כשיחזור הקדוש ברוך הוא לירושלים ויתזיר כל הגליות בתוכה, לשלום הוא מחזירם, שנאמר (תהלים קכב, ו), "שאלו שלום ירושלים". וכן הוא אומר (ישעיה סו, יב), "הנני נוטה אליה כנהר שלום". (פסיקתא הוספה א פ"סקא ג שובה ישראל)

סבתא
דאמא

כאשר נכנס צבא נפוליאון לרוסיה, נכנס נפוליאון לבית הכנסת בו שהה רבי חיים מוולאז'ין זצ"ל, ודרש ממנו שיגיד לו את דעתו מי ינצח במלחמה.

השיב לו רבי חיים במשל.

בן מלך עשה דרכו במרכבה מלכותית רתומה לארבעה סוסים אבירים אותם רכש במצרים, צרפת ואיטליה. בדרכו נכנס הנסיך ליער עבות, ושם מעדו רגלי אחד הסוסים לתוך ביצה טובענית, ושלושת רעיו נמשכו אחריו פנימה אל תוך הביצה. המרכבה התהפכה על צידה, והנסיך ומלוויו נפלו אל תוך הבוץ והרפש.

העגלון ניסה לחלץ את הסוסים מן הבוץ, אך לשווא, כל מאמציו לא הועילו במאומה. והנה הם רואים שמתקרבת למקום עגלה רעועה, רתומה לשלושה סוסים כחוישים. בטרם הספיקו להזהירם, שקעו אף הם בביצה.

3

(8) (מ"ט) (ק"ל)

(7) טע

במדרב"ר פ"י ס"ה ה' מלמד שהי' מחלוקת בין מנחם לאשתו הוא אמר לה את עקרה ולכך אינה יולדת והיא אומרת לו אתה עקר ולכך לא ילדתי ולכך בא המלאך לשום שלום בינה לבין בעלה ולהודיעה שהיא עקרה והיא מונעת ההריון שגא' הנה נא את עקרה ולכך דבר עמה. וי"ל שלכך אמר הנה נא לשון בקשה שא"ל אל נא תריבי עם בעלך חדעי שאת היא העקרה. ונראה שהפסוק בא ללמד שהרצאה להשלים בין בעלי מחלוקת לא יבא אל הזכאי ולומר לו אתה צודק שאילו היה בא אל מנחם הי' אדרכה מרבה מחלוקת יותר שהי' טוען לה ראי שגם המלאך אומר כמוהי רק יבא אל החייב ויסביר לו שאינו צודק ושיוודה לזכאי ועי"ז יבא השלום ביניהם. [וכן היה מעשה פ"א אצל מרן הגו"א וצ"ל שהיתה מחלוקת גדולה ומרן ז"ל סבר כצד א' שהוא צודק ושלח להודיע לזה צודק שהוא אינו צודק ולא שלח להודיע לזה שצודק שהוא צודק.]

מתוך העגלה יצא איכר, שלף את השוט, הצליף בסוסיו אחת הנה ואחת הנה, והללו אזרו את כוחותיהם, געו אנה ואנה ויצאו מהביצה.
 הנסיך ומלוויו לא האמינו למראה עיניהם. שלושה סוסים צנומים ודקים, נחלצו תוך רגעים מן הבוץ, ואילו ארבעת הסוסים האבירים שלהם, עודם שוקעים ושוקעים, ללא יכולת להחלץ. כיצד יתכן הדבר?
 לתמיהת הנסיך, השיב האיכר בפשטות, "אין כאן שום סוד או חכמה, אלא דבר פשוט. הסוסים שלך, זה בא ממצרים, זה בא מאיטליה וזה מצרפת, אמנם הם מהטובים והמובחרים שבכל מזינה, אך כשמצליף אתה על גבם, מושך כל סוס לרוח אחרת, ואינם מצליחים להתאחד למען המטרה, מן שאין כן הסוסים שלי, אמנם דלים הם וכחוישים, אבל כולם בני משפחה אחת המה, כשאני מכה את האחד, מרגישים זאת גם השניים האחרים וזכחות משותפים נחלצים מן הצרה."

לספירה

(9) ק"ט

גראה נבצר מפני מה על כל המלוח מחריץ מלוח מצרכין שסחינו וכל מלוח בפירש ספומר אין מצרכין שסחינו דסנה איתא בכתבי הארז"ל פל ספוק ספדון את אלכיס על סהר סוס דסנה ודוע שססו ישראל במלרים סיו משוקסיו צמ"ט ספרי סומאס וסקרוס כ"ס ברוב רחמנו וחסדיו גאלס ממלרים כדו לקרסם סחם כנפי ססניס ועל זס סולרך לסם לספור ז' נקיים וצלה ספירה סו' נקיים לא סיס בלפטר לקרסם סחם כנפי ססניס כידוע וסו סירות סססוק ספדון את סאלכיס סירות ספדו נו"ן סכיל וצמלא ססיו מלפסי סחינו ספנו ספסור וסניס ספירוב וסמיד סיס ברנס לנלוח וסו ספסירס וסס סיס בלפטר לנלוח וסו ספסירס צנגס אסד וסוכף וסד יסחיל ספירוב אסו סס סוב וסס נקיים סיס לסס ססס וסמלא לסי זס אין סייך ברנס ססחינו סל זס :

סיים רבי חיים ואמר לנפוליאון, לרשותך אמנם עומד צבא אדיר ומחומש היטב, אבל הוא מורכב מצבאות שונים. באים הם מאוסטריה, מפרוסיה, מספרד ומאיטליה, ונלווים כולם אל הצבא הצרפתי. אך אחד מהם מתאמץ לרכוש לעצמו את תהילת הניצחון, ואין הם מאוחדים למען מטרה אחת. לא כן צבא הרוסים, נכון הדבר שהוא דל באמצעים, אבל יש לחייליו מטרה משותפת, הם לוחמים למען הגנת המולדת. כל אחד מהם חש בסכנה המשותפת, וכולם יחד מתאמצים יחד להצלחת הקרב. אי לכך, אין ניצחונך מובטח לך, כיון שרק באחדות ניתן לנצח!
 אלימים הוסיף רבי חיים ואמר לתלמידיו, יש ללמוד מכך גם לדרך ההצלחה בעבודת ה', אם יש קשר של אהבה ואחווה בין התלמידים, וכל אחד חושב כיצד יהיה טוב גם לשני, והנו שמח בהצלחת חברו, יש אפשרות להתקדם יחד, אולם אם כל אחד חושב רק על עצמו, כיצד יגדל ומה טוב בשבילו, בצורה זו יש פירוד ואי אפשר לצמוח.

לשבועות

(10) טע

לכינון לו אמר למלך קסס עלי פירודך ממני פ"כ פליר סלמך סוד בלון ככדי סלל יסרדו אית סעל אסו וסול סדון סלן לסויך נקרה סמני סלרס לפי סכל ימי ססנ מקריבוס כמס פרוס וכמס אלס סל זס אנו סוסיין סמני סלרס ככדי לספור סוד ססמסס זס ספסם נ"כ צפוס מססכס וסו נ"כ ספסם סל ססנ ספסוסינ סלנו סוסיין אורו יוס סוב סל סיוס מלוח ספירס סויכס אורנו כבורל כ"ס וס"ז נקרה צמס סלרס :
א"ת כ"י סול פ"ס דכרי סרמצי' ספירס סל ססוק סס ספירו וסס ספולרו את סלכסס סד ססססן וסירס כסמניס ללרס אסס סספולרס סל ירלס וסכ"י לכינון כ"ס א"ז סוכף וסד ירלס לססנ לס כלי סיוס סיססס סוכף אסס מלוח דסיוס סיוסן לקרס א' יסב סוכף ללמוד וכדומס כי ידוע ססספולרס ככלס אל סלרס צססס ססלס סול אור ססססס עליו מלמסלס ונקרה צמ"י נסמס א"ז נ"רד סלרס לסלכ"ס כנוף ככדי סוסיס לס סוסיין וצסס סלל וס"ס מוסס סיו כידוע לסכיו מוסס זס סירות כססוק מס ספירו וסס ספולרו אס סלכס"י סד ססססן כי ססן סול מלסין כלי דסיוס ססספולרס סול סכ"ל אל סלרס נ"רד סוכף וסד כלי וסו סד ססססן סכ"ל אף סלון זס לסונו מוסס וססס כססס סמס כודרו ליסרלל א' סספולרס גדולס ולל סיס לכס סרוין סיס מלוח לססנ לסספולרס בלי מוכרס לומר ססיו מקיוסיס מליס כנגלס סססיר מרפיס סלל לינג כסר וסס סיו כפלריס מלינג וסמלוח סס סיו סוסיס כלי לסספולרס ועל סס זס נקרה צמס סלרס :

נשאלתי צמנינ לוסל מפני מס נקרה סנ ספסוסי צמס סלרס וסלל לא ווכר כסורס סס סלרס רק כסמני סלרס וסככתי בלסלס אוקסיס אופן אסד סול פ"ד ספסס סלל נלרס ככל ססניס יס כסס סני סוני ספורה לסכורל כ"ס סלסד סול כספייס סמלוס ססיין לסנ סלוי כססס אכילת מלס ודומיכ' וסכ' סול א'סור ספיוס מללכס וסכנ ספסוסי א'נו כן רק מליס אסס דסייט סלנו כפלרי' מוסוסינ סמללכס ועל זס נקרה צמס סלרס :
א"ת כ"י לפי סלנו רוריס כמות סכל סכל סיסיס סוסיס נקרה סמוסן סל סס סמלורס דסיוס סל סס מלוח סוככניס וכן סלר מוספדיס מס סלון כן וס ספסוסי און נקרה סל סס סמלורס רק סל סס מלוח סספירס וסס נ"רד לסכין מפני מס נקרה זס סוב סול סל מלוח סספירס מפני סול ככו סויס סויס ככלס סיוס מסככס א"ז גדול מלד ססמסס וסוסיין ספולרו גדולוס ככו סרליו בלרס אכ"י מססס אסר חורסס אסונסס וצלמס לסמסס ז' מס ז' סוסס סלל ככר סכרס סמלוס סולל אכל סול מוכס ככו ככו ספירס רפי' סל סמני סלרס סקסס עלו ספירכסס לסס סכר דומ' לסר אסד ססססן אס סמלך סס כל ס"י סמלוכס סל סמו' אסס אסד סססודי ככרלס סמלך לנסוס

(4)

כ"ה לשבועות תעריג לפ"ק פק"ק סוליש יצ"ו.
 במגן אברהם סי' תצ"ד הקשה היאך אנו
 אומרים ביום ו' סיון זמן מתן תורתנו
 הא קיימא לן כד' יוסי דבז' בסיון נתנה תורה.
 וכבר כתבתי בזה בכמה אנפין. וכעת נראה
 לעניות דעתי עוד, דהא כולי עלמא סבירא להו
 דבשבת ניתנה תורה, ושעם הדבר נראה דלתורות
 כא בזה לדורות שיעסקו בשבת בתורה, שאם
 כל השבוע אדם טרוד על מזונו, על כל פנים
 בשבת קודש יקרא מקרא קודש ויוסף אומץ
 בתורת ה', כמו שאמרו חז"ל (מדרש אבכיר)
 בפסוק ויקהל משה שהקב"ה צוה למשה שיקהיל
 קהלות גדולות בכל שבת לדרוש להם וממנו
 ילמדו דורות הבאים, וכן עשה הקב"ה בכבודו
 ובעצמו שנגלה והופיע ללמדנו הוקים ומשפטים
 צדיקים ביום השבת ומאז הוקבע יום זה לתורה
 וקדושה, והושפע הכח; ביום זה להאיר עיני
 העוסקים בתורה ביום זה.
 והנה מתחלה עלתה במחשבה לפניו ית"ש
 לתת תורה ביום ו' דהיינו יום חול יום
 שבני אדם טרודים בו כפלים מבשאר ימים,
 לתורות שבאמת אין עת פטורה מתורה ואפילו
 המטרוד היותר גדול צריך לקבוע עתים לתורה.
 אך משה רבנו ע"ה המשתדל תמיד לטובת
 ישראל ידא שזו גורה שאין רוב הצבור יכולין
 לעמוד בה עשה בתחבולות והוסיף יום א'
 מדעתו באופן שהוקבע יום השבת לזמן מתן
 תורה ועל ידי כך יום זה מסוגל ביותר לקבל
 שפע הארה בתורה, כי על ידי שנתנה תורה
 ביום השבת הושפע ביום זה שפע תורה במדה
 גדושה כל כך, שעה אחת בלמד התורה בשבת
 מכריעה הרבה שעות מימות החול, ועל ידי כך
 יצוייר שגם הטרוד בימות השבוע ואי אפשר
 ללמוד כראוי בששת ימי המעשה, מכל מקום
 יזכה לחלק יפה בתורה על ידי למדו ביום
 השבת. על כל פנים נמצא אדרבה על ידי שלא
 נתנה תורה ביום ו' ונדחת למחרתו כחפץ משה
 רבנו ע"ה, על ידי כך היתה תורה מתנה
 ומרשעה לכל המון ישראל ואפשר לכל אחד
 לזכות בתלבו בה. ועל כן בצדק נאמר כבר
 ביום ו' זמן מתן תורתנו.

(11)
 3
 161'5
 1913
 (WN)

(5)